TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. liepos 13 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartojimo prekių pardavimas ir garantijos – Direktyva 1999/44/EB – 5 straipsnio 1 dalis – Pardavėjo atsakomybės laikotarpis – Senaties terminas – 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa – Naudotos prekės – Sutartyje nustatytas pardavėjo atsakomybės apribojimas“

Byloje C-133/16

dėl *Cour d'appel de Mons* (Monso apeliacinis teismas, Belgija) 2016 m. vasario 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2016 m. kovo 4 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Christian Ferenschild

prieš

JPC Motor SA

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai M. Berger (pranešėja), A. Borg Barthet, E. Levits ir F. Biltgen,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– M. Ferenschild, atstovaujamo advokato P.-E. Partsch,

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos J. Van Holm, J.-C. Halleux ir M. Jacobs,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer,

– Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos G. Goddin ir D. Roussanov, vėliau – G. Goddin ir C. Valero,

susipažinęs su 2017 m. balandžio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

* Proceso kalba: prancūzų.

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų (OL L 171, 1999, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 4 t., p. 223) 5 straipsnio 1 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies antros pastraipos išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Christian Ferenschild ir *JPC Motor SA* ginčą dėl, be kita ko, prašymo atlyginti žalą, patirtą dėl iš šios bendrovės įsigyto automobilio neatitikties sutarčiai.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 1999/44 7 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„kadangi prekės visų pirma turi atitikti sutarties sąlygas; kadangi atitikimo sutarčiai principas gali būti laikomas bendru skirtingoms nacionalinės teisės tradicijoms; kadangi užtikrinti minimalų vartotojų apsaugos lygį pagal tam tikras nacionalinės teisės tradicijas gali būti neįmanoma remiantis vien šiuo principu; kadangi, ypač esant tokioms teisės tradicijoms, gali būti naudingos papildomos nacionalinės nuostatos, kuriomis būtų užtikrinta vartotojų apsauga tada, kai šalys nėra susitarusios dėl specifinių sutarties sąlygų ar kai šalys susitaria dėl sutarties sąlygų arba sudarė sutartis, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai panaikina arba apriboja vartotojų teises ir kurios, jei minėtos teisės kyla iš šios direktyvos, vartotojams nėra privalomos“.

4 Šios direktyvos 16 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„kadangi dėl specifinio naudotų prekių pobūdžio pakeisti jas praktiškai neįmanoma; kadangi dėl to vartotojo teisė pakeisti prekę yra praktiškai negalima šioms prekėms; kadangi dėl tokių prekių valstybės narės gali šalims suteikti teisę susitarti dėl sutrumpinto atsakomybės laikotarpio“.

5 Minėtos direktyvos 17 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„kadangi yra tikslinga laiko atžvilgiu apriboti laikotarpį, per kurį pardavėjas yra atsakingas už kiekvieną prekių pateikimo laikotarpiu esantį neatitikimą; kadangi valstybės narės taip pat gali nustatyti ieškininės senaties terminą, per kurį vartotojai gali įgyvendinti savo teises, jeigu toks terminas nepasibaigia per dvejus metus nuo prekių pateikimo; kadangi, jeigu pagal nacionalinius teisės aktus ieškininės senaties termino pradžia nesutampa su prekių pateikimo laiku, bendra ieškininės senaties termino trukmė, kurią nustato nacionalinės teisės aktai, neturi būti trumpesnė nei dveji metai nuo prekių pateikimo“.

6 Direktyvos 1999/44 24 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„kadangi, siekiant užtikrinti dar didesnį vartotojų apsaugos lygį, valstybėms narėms turėtų būti leista srityje, kuriai taikoma ši direktyva, priimti arba palikti galioti griežtesnes nuostatas“.

7 Šios direktyvos 1 straipsnio „Taikymo sritis ir sąvokos“ 1 dalyje nurodyta:

„Šios direktyvos tikslas – suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus dėl vartojimo prekių pardavimo ir su tuo susijusių garantijų tam tikrų aspektų, siekiant užtikrinti vieningą minimalų vartotojų apsaugos vidaus rinkoje lygį.“

8 Minėtos direktyvos 3 straipsnio „Vartotojo teisės“ 1–2 dalyse numatyta:

„1. Pardavėjas yra atsakingas vartotojui už bet kokį neatitikimą, esantį prekių pateikimo metu.

2. Esant neatitikimui, vartotojas turi teisę į nemokamą prekių atitikimo sutarčiai užtikrinimą jas pataisant ar pakeičiant pagal šio straipsnio 3 dalį, arba teisę į atitinkamą kainos sumažinimą arba su tomis prekėmis susijusios sutarties nutraukimą pagal šio straipsnio 5 ir 6 dalis.“

9 Tos pačios direktyvos 5 straipsnio „Terminai“ 1 dalyje nurodyta:

„Pardavėjas yra laikomas atsakingu pagal 3 straipsnį, kai neatitikimas išaiškėja per dvejus metus nuo prekių pateikimo. Jeigu pagal nacionalinės teisės aktus 3 straipsnio 2 dalyje nustatytoms teisėms yra taikomas ieškininės senaties terminas, šis terminas nesibaigia per dvejus metus nuo prekių pateikimo.“

10 Direktyvos 1999/44 7 straipsnio „Įpareigojantis pobūdis“ 1 dalyje numatyta:

„Jokios sutarčių sąlygos ar susitarimai, sudaryti su pardavėju prieš jam pranešus apie neatitikimą, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai panaikina arba apriboja šios direktyvos nustatytas teises, neįpareigoja vartotojo, kaip tai numatyta nacionalinėje teisėje.

Valstybės narės gali numatyti, kad padėvėtų prekių atžvilgiu pardavėjas ir vartotojas gali susitarti dėl sutarties sąlygų ar sudaryti susitarimą, kuriame numatytas trumpesnis pardavėjo atsakomybės laikotarpis nei tas, kuris nurodytas 5 straipsnio 1 dalyje. Toks laikotarpis negali būti trumpesnis nei vieneri metai.“

11 Šios direktyvos 8 straipsnyje „Nacionalinė teisė ir minimali apsauga“ nustatyta:

„1. Šios direktyvos nustatytos teisės yra vykdomos nepažeidžiant kitų teisių, kuriomis vartotojas gali remtis pagal nacionalines normas, reguliuojančias sutartinę ar nesutartinę atsakomybę.

2. Kad užtikrintų aukštesnio lygio vartotojų apsaugą, valstybės narės šios direktyvos taikymo srityje gali priimti ar palikti galioti griežtesnes nuostatas, neprieštaraujančias Sutarčiai.“

Belgijos teisė

12 Belgijos teisėje Direktyva 1999/44 buvo perkelta į *code civil* (Civilinis kodeksas) *loi du 1er septembre 2004 relative à la protection des consommateurs en cas de vente de biens de consommation* (2004 m. rugsėjo 1 d. Įstatymas dėl vartotojų apsaugos vartojimo prekių pardavimo atveju; *Moniteur belge*, 2004 m. rugsėjo 21 d., p. 68384), įsigaliojusiu 2005 m. sausio 1 d.

13 Civilinio kodekso 1649quater straipsnyje nurodyta:

„1. Pardavėjas yra atsakingas vartotojui už bet kokią neatitiktį, kuri yra prekių pateikimo metu ir kuri paaiškėja per dvejus metus nuo pateikimo dienos.

<…>

Nukrypstant nuo šio straipsnio dalies pirmos pastraipos, pardavėjui ir vartotojui naudotų prekių atveju galima susitarti dėl trumpesnio nei dvejų metų termino, tačiau šis terminas negali būti trumpesnis kaip vieni metai.

<…>

3. Vartotojo reikalavimų senaties terminas yra vieni metai nuo tos dienos, kai jis nustatė neatitiktį, tačiau šis terminas negali pasibaigti prieš baigiantis šio straipsnio 1 dalyje numatytam dvejų metų terminui.

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

14 2010 m. rugsėjo 21 d. Belgijoje gyvenantis Nyderlandų pilietis C. Ferenschild iš *JPC Motor* nusipirko naudotą automobilį už 14 000 EUR.

15 2010 m. rugsėjo 22 d. *direction pour l’immatriculation des véhicules* (Transporto priemonių registravimo įstaiga, Belgija) atsisakė įregistruoti šią transporto priemonę, nes Šengeno informacinėje sistemoje buvo pateiktas perspėjimas, kad ji vogta. Taigi buvo konstatuota, kad minėta transporto priemonė neatitinka reikalavimų.

16 2010 m. spalio 7 d. draudikas, su kuriuo C. Ferenschild buvo sudaręs teisinių išlaidų draudimo sutartį, pranešė *JPC Motor* apie šį neatitikimą. Šis draudikas pareikalavo pardavėjo atsakomybės, nes atitinkama transporto priemonė turėjo paslėptą funkcinį trūkumą, ir paprašė atsiimti transporto priemonę, grąžinti pardavimo kainą ir atlyginti galimas išlaidas ar nuostolius, patirtus nuo transporto priemonės pardavimo dienos iki būsimo pardavimo sandorio pripažinimo negaliojančiu dienos.

17 *JPC Motor* ėmusis veiksmų paaiškėjo, kad iš tikrųjų buvo pavogta ne pati transporto priemonė, bet jos dokumentai siekiant užmaskuoti panašią Italijoje sukčiaujant įgytą transporto priemonę. Taigi 2011 m. sausio 7 d. *direction pour l’immatriculation des véhicules* galėjo teisėtai įregistruoti C. Ferenschild nusipirktą transporto priemonę.

18 2011 m. spalio 21 d. C. Ferenschild advokatas pareikalavo, kad *JPC Motor* atlygintų jo klientui žalą, patirtą dėl atitinkamos transporto priemonės neatitikties sutarčiai.

19 Kadangi *JPC Motor* nesutiko su reikalavimu atlyginti žalą ir teigė, kad tas reikalavimas pateiktas pavėluotai, 2012 m. kovo 12 d. C. Ferenschild pareiškė šiai bendrovei ieškinį *tribunal de commerce de Mons* (Monso komercinių bylų teismas, Belgija) siekdamas, kad būtų atlyginta žala, patirta dėl atitinkamos transporto priemonės neatitikties sutarčiai. Jis reikalavo atlyginti išlaidas, susijusias su pakaitinės transporto priemonės nuoma, ir patirtas administracines išlaidas, taip pat sumažinti kainą dėl įsigytos transporto priemonės vertės sumažėjimo kartu su kompensacinėmis ir teismo nustatytomis palūkanomis, skaičiuojamomis nuo 2010 m. spalio 7 d.

20 2014 m. sausio 9 d. *tribunal de commerce de Mons* (Monso komercinių bylų teismas) atmetė C. Ferenschild reikalavimą.

21 2014 m. balandžio 3 d. C. Ferenschild dėl to sprendimo padavė apeliacinį skundą *cour d’appel de Mons* (Monso apeliacinis teismas, Belgija).

22 2015 m. birželio 8 d. *cour d’appel de Mons* (Monso apeliacinis teismas) nusprendė, kad parduota transporto priemonė neatitiko sutarties, kaip tai suprantama pagal Civilinio kodekso 1649bis ir paskesnius straipsnius, tačiau, atrodo, šis neatitikimas buvo pašalintas ją įregistravus. Vis dėlto buvo *ex officio* nurodyta atnaujinti žodinę proceso dalį, kad šalys galėtų pateikti savo argumentus dėl reikalavimų senaties.

23 Dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamų reikalavimų senaties prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, pirma, kad reikia atskirti „garantijos terminą“ ir „senaties terminą“.

24 Šiuo klausimu jis pažymi, viena vertus, kad Civilinio kodekso 1649quater straipsnio 1 dalyje numatytas garantijos terminas yra dveji metai nuo prekės pateikimo. Pagal minėtos straipsnio dalies trečią pastraipą šis terminas naudotų prekių atveju bendru pirkimo–pardavimo sutarties šalių sutarimu gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vienų metų. Nagrinėjamu atveju šalys pagrindinėje byloje pasinaudojo šia galimybe sumažinti garantijos terminą iki vienų metų.

25 Kita vertus, Civilinio kodekso 1649quater straipsnio 3 dalyje numatytas senaties terminas yra vieni metai nuo dienos, kai vartotojas nustatė neatitiktį sutarčiai, turint omenyje, kad šis terminas negali baigtis dar nepasibaigus šio straipsnio 1 dalyje numatytam dvejų metų terminui.

26 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad nagrinėjamu atveju ieškinys buvo pareikštas 2012 m. kovo 12 d., t. y. praėjus daugiau kaip vieniems metams, be kita ko, po atitinkamos transporto priemonės pristatymo 2010 m. rugsėjo 21 d. ir šios transporto priemonės neatitikties konstatavimo 2010 m. rugsėjo 22 d.

27 Tokiomis aplinkybėmis kyla klausimas dėl Civilinio kodekso 1649quater straipsnio 3 dalies, susijusios su senaties terminu esant situacijai, kaip antai nagrinėjamai pagrindinėje byloje, kai garantijos terminas šalių sutarimu buvo sutrumpintas iki vienų metų. Tas teismas konkrečiai siekia išsiaiškinti, ar esant tokiai situacijai toje nuostatoje nurodytas vienų metų senaties terminas turi būti pratęstas, kol baigsis to straipsnio 1 dalyje numatytas dvejų metų garantijos terminas.

28 Šiuo klausimu *JPC Motor*, be kita ko, teigia, kad atsižvelgiant į Civilinio kodekso 1649quater straipsnio 3 dalies *ratio legis* – išvengti situacijos, kad senatis vartotojui pareikšti reikalavimus sueitų prieš baigiantis garantijos terminui – senaties termino pratęsimas, kol pasibaigs dvejų metų terminas, nėra pateisinamas, jeigu garantijos terminas buvo teisėtai sutrumpintas iki vienų metų. Esant tokiai situacijai ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad ieškinio, kurį gali pareikšti vartotojas, senaties terminas gali pasibaigti prieš baigiantis dvejų metų terminui, skaičiuojamam nuo naudotos prekės pateikimo.

29 C. Ferenschild tvirtina, kad visų pirma pagal Direktyvą 1999/44, konkrečiai pagal jos 5 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, valstybėms narėms neleidžiama vartotojo reikalavimams, kiek tai susiję su naudotos prekės pardavimu, numatyti trumpesnio nei dvejų metų senaties termino, skaičiuojamo nuo šios prekės pateikimo.

30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teigimu, jeigu Civilinio kodekso 1649quater straipsnio 3 dalį būtų galima aiškinti taip, kad vartotojo reikalavimų senaties terminas pasibaigia prieš baigiantis dvejų metų terminui, skaičiuojamam nuo naudotos prekės pateikimo dienos, kyla klausimas dėl Belgijos teisės normų suderinamumo su Direktyva 1999/44, konkrečiai su jos 5 straipsnio 1 dalimi ir 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa.

31 Šiomis aplinkybėmis *cour d'appel de Mons* (Monso apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 1999/44] 5 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą kartu reikia aiškinti taip, kad pagal šias nuostatas draudžiama nacionalinės teisės norma, aiškinama taip, kad pagal ją tuo atveju, kai prekės naudotos, leidžiama, kad vartotojo reikalavimų senaties terminas baigtųsi prieš baigiantis dvejų metų terminui, skaičiuojamam nuo sutarties neatitinkančios prekės pateikimo dienos, jeigu pardavėjas ir vartotojas susitarė dėl trumpesnio nei dveji metai garantijos termino?“

Dėl prejudicinio klausimo

32 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 1999/44 5 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, jog pagal jas draudžiama valstybės narės teisės norma, pagal kurią leidžiama, kad vartotojo reikalavimų senaties terminas būtų trumpesnis nei dveji metai nuo prekės pateikimo, jeigu minėta valstybė narė pasinaudojo šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatyta galimybe, o pardavėjas ir vartotojas susitarė dėl trumpesnio nei dveji metai atsakomybės termino, t. y. vienų metų, dėl atitinkamos naudotos prekės.

33 Siekiant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti naudingą atsakymą pirmiausia reikia priminti, jog Direktyvos 1999/44 5 straipsnio „Terminai“ 1 dalyje numatyta, kad reikia atskirti dvi terminų rūšis, kurių kiekviena siekiama skirtingo tikslo.

34 Viena vertus, tai yra šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje nurodytas terminas, t. y. pardavėjo atsakomybės terminas, kuris susijęs su laikotarpiu, per kurį paaiškėjus, kad atitinkama prekė neatitinka sutarties, kyla minėtos direktyvos 3 straipsnyje numatyta pardavėjo atsakomybė ir atsiranda pastarajame straipsnyje vartotojui numatytos teisės. Šis pardavėjo atsakomybės terminas iš principo yra dveji metai nuo prekės pateikimo.

35 Kita vertus, terminas, su kuriuo susijęs minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antras sakinys, yra senaties terminas, atitinkantis laikotarpį, per kurį vartotojas gali pardavėjo atžvilgiu veiksmingai pasinaudoti teisėmis, atsiradusiomis galiojant pardavėjo atsakomybės terminui.

36 Antra, kaip savo išvados 52 punkte konstatavo generalinis advokatas, nors Direktyvos 1999/44 5 straipsnio 1 dalyje reikalaujama nustatyti pardavėjo atsakomybės terminą, kuris iš principo yra bent dveji metai nuo prekės pateikimo, paliekama teisė nacionalinės teisės aktuose nuspręsti dėl vartotojo reikalavimų senaties termino nustatymo.

37 Vis dėlto iš šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antro sakinio formuluotės, siejamos su jos 17 konstatuojamąja dalimi, matyti, jog jeigu nacionalinėje teisės buvo nustatytas senaties terminas, šis terminas negali pasibaigti per dvejus metus nuo atitinkamos prekės pateikimo, net jeigu pagal tą nacionalinę teisę minėtas terminas nepradedamas skaičiuoti minėtos prekės pateikimo dieną.

38 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, matyti, kad siekiant užtikrinti vienodą minimalų vartotojų apsaugos vidaus rinkoje lygį, be kita ko, remiantis Direktyvos 1999/44 1 straipsnio 1 dalimi, pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalį buvo nustatyti du atskiri terminai, t. y. pardavėjo atsakomybės terminas ir senaties terminas. Kiekvieno iš šių terminų privaloma minimali trukmė yra dveji metai nuo atitinkamos prekės pateikimo.

39 Šios bendros minimalios trukmės privalomumą patvirtina šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos formuluotė, siejama su jos 7 konstatuojamąja dalimi, nes pagal šią nuostatą šalys iš principo negali nuo jos nukrypti ir valstybės narės turi užtikrinti, kad jos būtų laikomasi (šiuo klausimu žr. 2015 m. birželio 4 d. Sprendimo *Faber*, C-497/13, EU:C:2015:357, 55 punktą).

40 Trečia, kaip savo išvados 53 punkte pažymėjo generalinis advokatas, remiantis pačia Direktyvos 1999/44 5 straipsnio 1 dalies formuluote galima padaryti išvadą, kad nėra pardavėjo atsakomybės termino trukmės ir galimo senaties termino trukmės ryšio. Iš tiesų šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nedaroma nuoroda į šios straipsnio dalies pirmą sakinį. Taigi, priešingai, nei rašytinėse pastabose visų pirma tvirtina Belgijos vyriausybė, pagal minėtą nuostatą galimo senaties termino trukmė nepriklauso nuo pardavėjo atsakomybės termino trukmės.

41 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad minimalios dvejų metų trukmės senaties terminas, skaičiuojamas nuo prekės pateikimo, yra svarbus vartotojų apsaugos veiksnys, garantuojamas pagal Direktyvą 1999/44, ir šio termino trukmė nepriklauso nuo pardavėjo atsakomybės termino trukmės.

42 Ketvirta, reikia konstatuoti, jog minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa, pagal kurią valstybės narės turi galimybę numatyti, kad naudotų prekių atveju pardavėjas ir vartotojas gali susitarti dėl trumpesnio pardavėjo atsakomybės termino, nei numatytas tos pačios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje, tačiau šis terminas negali būti trumpesnis nei vieni metai, nepateisina kitokio aiškinimo.

43 Šiuo klausimu reikia pažymėti, pirma, kad Direktyvos 1999/44 7 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytas ne senaties terminas, bet tik pardavėjo atsakomybės terminas, kaip antai numatytas šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje. Iš tiesų minėtos direktyvos versijų įvairiomis kalbomis, be kita ko, versijų ispanų, anglų, prancūzų ir italų kalbomis, 7 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta „pardavėjo atsakomybė“.

44 Be to, Direktyvos 1999/44 7 straipsnio 1 dalies antros pastraipos versijos vokiečių kalba formuluotė šiuo klausimu yra dar išsamesnė. Nors šios nuostatos pirmame sakinyje numatyta galimybė naudotų prekių atveju apriboti laikotarpį, kuriuo pardavėjas yra atsakingas pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalį („der Verkäufer weniger lange haftet als in Artikel 5 Absatz 1 vorgesehen“), jos antrame sakinyje aiškiai nurodyta, kad ši galimybė susijusi su pardavėjo atsakomybės terminu („diese kürzere Haftungsdauer“).

45 Be to, minėtos direktyvos 16 konstatuojamoji dalis, kiek joje nurodyta, kad naudotų prekių atveju valstybės narės gali leisti šalims susitarti dėl trumpesnio „atsakomybės laikotarpio“, patvirtina tokį aiškinimą.

46 Antra, reikia priminti, kaip jau pažymėta šio sprendimo 39 punkte, kad dvejų metų pardavėjo atsakomybės terminas, skaičiuojamas nuo prekės pateikimo, kaip antai nurodytas Direktyvos 1999/44 5 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje, yra imperatyvus terminas ir sutarties šalys iš principo negali nuo jo nukrypti. Taigi, kaip savo išvados 74 ir 75 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, šios direktyvos 7 straipsnio 1 straipsnio antra pastraipa, kurioje valstybėms narėms leidžiama naudotų prekių atveju numatyti, kad šalys gali numatyti trumpesnį, bent vienų metų trukmės, pardavėjo atsakomybės terminą, yra išimtinė nuostata, kuri turi būti aiškinama griežtai (pagal analogiją žr. 2012 m. kovo 1 d. Sprendimo *González Alonso*, C-166/11, EU:C:2012:119, 26 punktą ir nurodytą jurisprudenciją).

47 Todėl dėl valstybių narių galimybės naudotų prekių atveju numatyti, jog šalys gali apriboti pardavėjo atsakomybės termino trukmę iki vienų metų nuo prekės pateikimo, negali būti valstybėms narėms leidžiama taip pat numatyti, kad šalys gali apriboti minėtos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nurodyto senaties termino trukmę.

48 Galiausiai reikia priminti, kad valstybės narės turi paisyti Direktyvoje 1999/44 numatyto minimalaus apsaugos lygio. Taigi, nors pagal šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalį, siejamą su jos 24 konstatuojamąja dalimi, valstybės narės gali minėta direktyva reglamentuojamoje srityje priimti arba palikti galioti griežtesnes nuostatas siekdamos užtikrinti dar aukštesnio lygio vartotojų apsaugą, jos negali pažeisti Sąjungos teisės aktų leidėjo numatytų garantijų (šiuo klausimu žr. 2008 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Quelle*, C-404/06, EU:C:2008:231, 36 punktą).

49 Nacionalinės teisės norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią leidžiama, kad apribojus pardavėjo atsakomybės terminą iki vienų metų sutrumpėja vartotojui nustatytas senaties terminas, lemia žemesnio lygio vartotojo apsaugą ir pažeidžia vartotojui pagal Direktyvą 1999/44 suteiktas garantijas. Iš tiesų, kaip savo išvados 93 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tokiu atveju

vartotojas gali visiškai netekti bet kokių teisių gynimo priemonių dar nepraėjus dvejiems metams nuo prekės pateikimo – laikotarpiui, kuris jam vis dėlto garantuojamas pagal šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalies antrą sakinį.

50 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 1999/44 5 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama valstybės narės teisės norma, pagal kurią leidžiama, kad vartotojo reikalavimų senaties terminas būtų trumpesnis nei dveji metai nuo prekės pateikimo, jeigu minėta valstybė narė pasinaudojo šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatyta galimybe, o pardavėjas ir vartotojas susitarė dėl trumpesnio nei dveji metai atsakomybės termino, t. y. vienų metų, dėl atitinkamos naudotos prekės.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/44/EB dėl vartojimo prekių pardavimo ir susijusių garantijų tam tikrų aspektų 5 straipsnio 1 dalis ir 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiama valstybės narės teisės norma, pagal kurią leidžiama, kad vartotojo reikalavimų senaties terminas būtų trumpesnis nei dveji metai nuo prekės pateikimo, jeigu minėta valstybė narė pasinaudojo šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje numatyta galimybe, o pardavėjas ir vartotojas susitarė dėl trumpesnio nei dveji metai atsakomybės termino, t. y. vienų metų, dėl atitinkamos naudotos prekės.

Parašai.